

Crisis en cultuur

Is de periode van economische neergang van de afgelopen jaren een crisis te noemen? In recente publicaties en op de opiniepagina's van kranten buitelen specialisten over elkaar heen om aan te tonen dat het allemaal wel meevalt, of juist om te beklemtonen dat het nog veel erger is dan het lijkt. De een ziet licht aan het eind van de tunnel, de ander signaleert fundamentele weeffouten in de maatschappelijke structuren die debet zouden zijn aan de misère en betwijfelt of duurzame veranderingen mogelijk zijn.

Deze actuele discussies werpen de vraag op hoe in het verleden mensen (vermeende) crises gewaar werden en trachtten te het hoofd te bieden. Het doel van dit congres is om te analyseren op welke verschillende manieren in het verleden is omgegaan met perioden van neergang. Hoe hebben groepen en individuen dergelijke crises beleefd?

Dit congres beoogt de individuele of collectieve ervaring van crises centraal te stellen – ongeacht of daadwerkelijk sprake is geweest van een periode van neergang. Is wellicht sprake geweest van patronen, of 'discursieve repertoires' van crisisbeleving? Door verschillende casestudies naast elkaar te plaatsen kunnen mogelijke verschuivingen in de tijd worden waargenomen in de perceptie van crises, alsmede uiteenlopende uitwegen uit de crises.

'Crisis! Repertoires van crisisbeleving in cultuurwetenschappelijk perspectief' is een initiatief van onderzoekers verbonden aan de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen van de Open Universiteit. Voor meer informatie: www.ou.nl/cw-onderzoek-promotie

Coördinatie

Martijn van der Burg, martijn.vandenburg@ou.nl

Dit congres wordt mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de Stichting Fonds voor de Geld- en Effectenhandel, en van de Faculteit der Cultuur- en Rechtswetenschappen van de Open Universiteit. www.ou.nl/congres-crisis

Beeld omslag: Felix Nussbaum,
Der Flüchtling – Europäische Vision (1939)

Congres

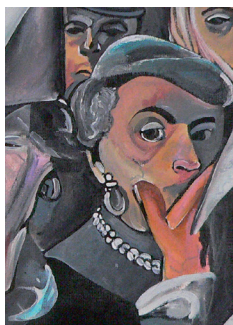
Crisis! Repertoires van
crisisbeleving in cultuur-
wetenschappelijk perspectief

Dag 1 donderdag 13 november9.30-10.15 uur **Inloop en koffie**10.15-10.30 **Welkom en opening van het congres***prof. dr. Paul van den Akker (Vrije Universiteit/OU)*10.30-11.15 **Keynote** Crisis in European identity:a visual-history approach to a recurring phenomenon
*prof. dr. Michael Wintle (Universiteit van Amsterdam)*11.15-11.45 **Discussie**11.45-13.00 **Lunch** (op eigen gelegenheid)13.00-14.45 **Sessie 1 Crisis in het Europese zelfbeeld**

- De Duitse (geschied-)filosoof Theodor Lessing: over de Eerste Wereldoorlog als de uitdrukking van een crisis in de Westerse beschaving
dr. Herman Simissen (OU)
- De reanimatie van het Avondland. Literaire en filosofische reacties op de Eerste Wereldoorlog
dr. Jeroen Vanheste (OU)
- De crisis van de dekolonisatie: betekenisgeving door musea
dr. Caroline Drieënhuizen (OU/Universiteit van Amsterdam)

14.45-15.15 **Koffie en thee** in het Museumcafé15.15-17.00 **Sessie 2 Grootschalige rampen**

- De beleving en verwerking van pokken- en cholera- epidemieën in de negentiende eeuw
dr. Leonieke Vermeer (OU/Rijksuniversiteit Groningen)
- 1783/4 – Rampjaren in Europa
dr. Toon Bosch (OU)
- Het einde van een tijdperk? Repertoires van crisis-beleving bij kroniekschrijvers in de zestiende en de negentiende eeuw
dr. Brecht Deseure (Universiteit Antwerpen)

Dag 2 vrijdag 14 november9.30-10.15 uur **Inloop en koffie**10.15-12.00 **Sessie 3 Stedelijke crises**

- ‘Talloos zijn de klachten (...) over ‘straatslenteren’ van de jeugd.’ Vrijtijdsbesteding van de jeugd als crisisverschijnsel (1950-1960)
dr. Frank Inklaar (OU)
- Kunst in verval. Crisisdiscoursen over de stedelijke culturele infrastructuur, 1813-1900
prof. dr. Jan Hein Furnée (Universiteit van Amsterdam/OU)
- Openbare bibliotheken en de cultuurcrises
dr. Lizet Duyvendak (OU)

12.00-13.15 **Lunch** (op eigen gelegenheid)13.15-15.00 **Sessie 4 Crisis en het boek**

- Navolgen of neerslaan. Crisis en verfransing op de vroeg achttiende-eeuwse literaire marktplaats
Lieke van Deinsen MA (Radboud Universiteit Nijmegen)
- 1848 en de kritiek op de Franse roman
dr. Jan Oosterholt (OU/Universität Oldenburg)
- Crisis in het boekenvak: de rol van ‘bestselleritis’
prof. dr. Erica van Boven (Rijksuniversiteit Groningen/OU)

15.00-15.30 **Koffie en thee** in het Museumcafé15.30-16.00 **Afsluitende beschouwing:** repertoires van crisisbeleving in cultuurwetenschappelijk perspectief
*prof. dr. Leo Wessels (OU)*16.00-16.30 **Algemene discussie**17.00-19.00 **Borrel**, aangeboden door de decaan van de Faculteit Cultuur- en Rechtswetenschappen van de Open Universiteit, prof. mr. Evert Stamhuis.
Locatie: zaal ‘La Folie’, café-restaurant Kapitein Zeppos, Gebed Zonder End 5.**Congreslocatie**Nina van Leerzaal
Allard Pierson Museum/
Bijzondere Collecties,
Universiteit van AmsterdamOude Turfmarkt 129
1012 GC Amsterdam